

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Notat om svømmeforsøg maj 2014

BUU og KFU behandlede i september 2013 en fællesindstilling (2012-155631) om svømmeundervisningen. I indstillingen blev beskrevet to igangsatte indsatser, hvor man arbejder med svømmeundervisningen på nye måder. Den ene indsats handler om at gennemføre svømmeundervisning på et tidligere klassetrin. Indsatsen finder sted på Skolen i Sydhavnen. Det andet forsøg er et samarbejdet mellem Tingbjerg Heldagsskole og Hovedstadens Svømmeklub (HSK) om at tilbyde svømmeundervisning på skolen efter skoletid.

På udvalgsrådet blev det besluttet at Børne- og Ungdomsudvalget i løbet af foråret 2014 ville få forelagt konkrete erfaringer fra de to indsatser. Udvalget understregede, at man lagde vægt på, *”at det i det videre forløb vurderes, hvordan svømmeundervisningen organiseres så flest mulige børn får gavn af den – og at der i den forbindelse ses på fordele og ulemper af didaktisk, relationel og motivationsfremmende karakter ved både den aktuelle og alternative modeller for organisering. Endvidere lægger udvalget vægt på, at det overvejes at fremrykke svømmeundervisningen til fx 2. klassetrin samt at samspillet mellem folkeskolen og kultur- og fritidsområdet optimeres, fx i forhold til anvendelse af fælles faciliteter.”*

I dette notat gives en kort status på de to pilotprojekter og en foreløbig opsamling på indhentede erfaringer. Notatet bygger på tilbagemeldinger fra de to skoler, de implicerede svømmelærere samt svømmeklubben.

1. Svømmeundervisning i 2. og 3. klasse i Skolen i Sydhavnen

Skolen i Sydhavn er en relativt ny skole, hvor der kun er elever op til 3. klasse. Skolen har en maritim profil og er placeret lige op ad havnen. Det indebærer at meget af undervisningen vil knyttes an til det maritime miljø. Skolen har derfor haft et ønske om at eleverne bliver fortrolige med vand i en tidlig alder.

Skolen har i indeværende skoleår haft svømning med 39 elever fra 2. og 3. klasse i ét modul om ugen (mandag 8.00 – 9.30) i Valby Vandkulturhus.

Det er en af forvaltningens svømmelærer, der forestår svømmeundervisningen. Desuden følges eleverne af de to klasselærere, der begge er uddannede svømmelærere. Disse svømmelærere deltager også aktivt i undervisningen.

Skolens vurdering af forsøget.

21-05-2014

Sagsnr.
2014-0100572

Dokumentnr.
2014-0100572-1

Sagsbehandler
Lars Theilgaard

Sundhed og Indkøb

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

Mobil
2617 4360

E-mail
lt@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009384386

www.kk.dk

Det er de involverede lærere og svømmelæreres opfattelse, at eleverne har haft et stort udbytte af undervisningen i vandtilvænnning og begyndersvømning. En af ulemperne er, at eleverne i 2. og 3. klasse har brug for lidt længere tid i forbindelse med transport og omklædning. Med kørsel, omklædning samt løsning af eventuelle ”morgenkonflikter” modtager eleverne effektiv svømmeundervisning i 30 minutter. Lærerne og svømmelærernes vurdering er, at de ca. 30 minutters undervisning i vand er passende i forhold til hvad eleverne kan klare. Til sammenligning får eleverne ca. 45 minutters effektiv svømmeundervisning når det ligger på 4. – og 5.klassetrin.

2. Fritidstilbud om svømning i samarbejde med ISA og HSK

På Tingbjerg Skole har man i flere år haft tilbud om idrætsaktiviteter på skolen efter skoletid – ISA (Idræt og Samvær). I indeværende skoleår har man udvidet med et tilbud om svømning i samarbejde med Hovedstadens Svømmeklub (HSK). Tilbuddet foregår i Tingbjerg Skoles Svømmehal hver tirsdag og onsdag kl. 15 – 17. Tirsdag er det piger 6 – 9 år kl. 15 – 16, og piger 10 – 12 år kl. 16 – 17. Onsdag er det drengene med samme opdeling. Der er i alt tilmeldt 102 børn (51 drenge (fordelt på 31 drenge i alderen 6-9 år og 20 drenge i alderen 10-12 år) og 51 piger (fordelt på 21 piger i alderen 6-9 år, 28 piger i alderen 10-12 år og to piger på 14 år).

HSK stiller med to uddannede svømmeinstruktører pr. 12 svømmere. HSK har ikke benyttet sig af muligheden for at inddrage skolens pædagoger eller lærer, selvom det var en del af projektoplægget, men det blev aldrig nødvendigt.

Eleverne tilmelder sig direkte gennem svømmeklubben eller via områdesekretariatet i Tingbjerg. Børnene bliver således medlemmer af svømmeklubben. Den første halvdel af sæsonen har børnene betalt 350 kr. i kontingent (september til december). I den anden halvdel af sæsonen (januar til maj) har børnene betalt 500 kroner. Hele sæsonen går fra 1. september til 31. maj.

ISA gør skolens elever opmærksomme på tilbuddet via den brochure om ISA, som uddeles ved skolestart. Foruden kontingentindtægten får projektet økonomisk støtte fra Københavns Kommune og Get2Sport.

Skolens og klubbens vurdering af forsøget.

Både skolen og HSK betegner tilbuddet som en stor succes – både fordi så mange børn har tilmeldt sig, og i forhold til udbyttet af svømmetilbuddet. Undervisningen har givet børnene vigtige kompetencer i vand, undervisning i svømning og livredning, samt i udspring og vandpolo. Alle deltagere opnår AquaChamp diplom i de to discipliner i løbet af sæsonen, tager distancesvømmemærke samt HSK's eget AquaSafe diplom.

Som et led i den lokale forankring har svømmeklubben rekrutteret 2 piger fra svømmeholdene som hjælpetrænere.

Skolen og klubben vil fortsætte tilbuddet næste år, og udvide med en ekstra dag, så tilbuddet kan rumme 144 børn.

Opsamling

Forsøgene på Skolen i Sydhavn og på Tingbjerg skole er eksempler på supplerende måder at tilbyde svømmeundervisning på, så flere børn får tilbud om mere svømmeundervisning end de gør i dag.

Didaktisk, relationel og motivationsfremmende overvejelser

Svømmeundervisning som et fag i skolen.

Svømmeundervisningen foregår i dag i et modul på mellemtrinet, hvor skolerne selv vælger om undervisningen skal ligge på 4., 5. eller 6. klassetrin. Skolerne vælger klassetrin ud fra årgangens elevsammensætning og ud fra didaktiske overvejelser. De fleste skoler vælger oftest at lægge svømmeundervisning på 5. klassetrin, men enkelte skoler vælger at lægge svømmeundervisningen på 4. klassetrin.

Fordelen ved at vælge svømning på mellemtrinet er, at flest børn får mest gavn af undervisningen, da eleverne på mellemtrinet er så motorisk udviklet, at de er i stand til at koordinere de mange forskellige komplekse bevægelsesmønstre, der indgår i svømmeundervisningen. Eleverne på mellemtrinet har en alder, hvor de har opnået en så stor kropsbevidsthed, at de er i stand til at lytte til og forstå instruktioner, mens de befinder sig i et fremmed element.

Eleverne på mellemtrinet er også selvhjulpne, så de er i stand til selv at møde op ved bussen, komme hurtigt ind og ud af bussen - og klare to gange omklædning og badning på forholdsvis kort tid, hvilket giver mere effektiv svømmeundervisning.

Forsøget med tidlig svømning for Skolen i Sydhavnen viser, at svømmeundervisningen både organisatorisk og administrativt kan flyttes til et tidligere klassetrin, men at indholdet naturligvis må tilrettes efter den yngre aldersgruppe. Eleverne i 2. og 3. klasse har haft stort udbytte af undervisning i vandtilvænning og begyndersvømning, men at det tyder på at det ikke helt kan erstatte hele undervisningen i 4. eller 5. klasse..

I det nye forslag til Fælles Mål for idræt, som er sendt i høring, ligger færdigheds- og vidensmålene for svømning efter 5. klassetrin.

Svømning som fritidstilbud efter skoletid, hvor svømmeklubber samarbejder med skolen eller fritidstilbud.

Tilbuddet på Tingbjerg Skole viser, at der er et stort potentiale i at tilbyde eleverne svømning lige efter skoletid i samarbejde med en svømmeklub. På Tingbjerg Skole har rammerne for et sådant tilbud da også været ideelle, idet der for det første er en svømmehal på skolen og at skolen i forvejen havde tilbud om idræt efter skoletid via ISA. Alligevel er det forvaltningens vurdering, at der med fordel kan etableres lignende samarbejder på mange andre skoler, selvom det vil kræve transport til og fra svømmehallen. Skolens opgave vil være at etablere samarbejdet og rammerne og formidle tilbuddet til eleverne. På lignende måde vil et tilbud om svømning også kunne indgå i samarbejde mellem forening og kommunens fritidstilbud.

Tilbuddet på Tingbjerg Skole er økonomisk funderet på, at børnene betaler kontingent til svømmeklubben, men at dette kontingent er reduceret til ca. halvdelen af klubbens ordinære satser via kommunale tilskud. Hvis modellen skal udbredes til flere skoler/fritidstilbud, vil det derfor kræve, at der etableres en økonomisk ramme til samarbejdet.

Svømning som led i den understøttende undervisning

I Folkeskolereformen åbnes der for mulighed for, at skolernes undervisning i kortere perioder kan overtages af pædagoger og foreninger. Her er der en oplagt mulighed for skolerne at indgå et samarbejde med de lokale svømmeklubber i den understøttende undervisning. Det ville både hjælpe med til, at eleverne fik de anbefalede 45 minutters daglige motion og bevægelse, og samtidig kunne eleverne forberedes til svømmeundervisningen på mellemtrinnet gennem vandtilvænning og begynderundervisning eller opnå yderligere svømmefærdigheder – alt efter klassetrin.

Der gennemføres et forsøg med et sådant samarbejde i skoleåret 2014/15 på Lundehusskolen. Det gennemføres i samarbejde med HSK.